

ומשני: רישא בישראל וסיפא בכך נח ואליאבא דרבנן.

אמר רב יהודה אמר רב: אבר מן החי צריך שיאכל ממנו כזית כדי שילקה עליו. שאפילו אבר שלם, אם הוא פחות מכזית, אינו לוקה עליו משום אבר מן החי!

מאי טעמא? משום ד"אכילה" כתיבה ביה, ואין אכילה בפחות מכזית.

מתניב רב עמרם: תנן: אכל אבר מן החי ממנה, מעוף טמא, אינו סופג את הארבעים, ואין שחיטה מטהרתה! ועל כרחך מיירי באכל שיעור שלוקין עליו, אילו הוא היה עוף טהור, שאם לא כן פשיטא שפטור ממלקות. ואי סלקא דעתך בעינן כזית לאיסור אבר מן החי אמאי פטור ממלקות? תיפוק ליה דקאכל כזית מעוף טמא שיש בו לאו?

ומתריצין: כדאמר רב נחמן לקמן "במשהו בשר גידין ועצמות", הכא נמי מיירי באבר שיש עליו משהו בשר וגידין ועצמות שהם משלימין לכזית. שמצד עוף טמא אינו לוקה עליו, כיון שאין בו כזית בשר ואילו הגידין והעצמות אינם אסורים בעוף טמא. אבל מצד אבר מן החי יש ללקות עליו אילו היה טהור, שאין צריך שיהא בו כזית מהבשר לבד, אלא כיון שהוא אבר שלם ויש בו כזית חייבים עליו.

קב-ב תא שמע: דאמר רב: אכל צפור טהורה בחייה, שלא שחטה, חייב עליה בכל שהוא משום אבר מן החי. ואם אכלה במיתתה, לאחר שמתה, חייב עליה בכזית משום נבלה, שזה השעור לחיוב מלקות נבלה.

ואם אכל צפור טמאה, בין בחייה בין במיתתה, חייב עליה בכל שהוא משום עוף טמא. שהרי עוף שלם "בריה" הוא, ובריה אינה צריכה שיעור [לגבי איסור נבלה לא שייך לומר "בריה" כיון שבתחילת ברייתה לא היתה נבלה — רש"י].

וחזינן להדיא דרב סובר דאבר מן החי חייבין עליו בכל שהוא, וקשיא לרב יהודה דאמר משמיה דרב דצריך כזית?

ומתריצין: הכא נמי הא דאמר רב "בחייה בכל שהוא" אין הכוונה שאין בה אלא כל שהוא, אלא במשהו בשר! שהבשר לבד הוא כל שהוא, וגידין ועצמות משלימין אותו לכזית.

תא שמע: נטל צפור טהורה שאין בו כזית ואכלו, רבי פוטר משום אבר מן החי, דעוף שלם לא מיקרי "אבר"!

ורבי אלעזר ברבי שמעון מחייב.

אמר רבי אלעזר ברבי שמעון: קל וחומר שיש לחייב על עוף שלם משום אבר מן החי. דאם על אבר ממנה חייב — על כולה לא כל שכן!?

חנקה ואכלה — דברי חבל אינו חייב אלא בכזית! שאין כאן אלא איסור נבלה, ששיעורה בכזית.

ומסקינן לקשיא: עד כאן לא פליגי רבי ורבי אלעזר דרבי שמעון בפחות מכזית אלא בעוף שלם. דמר רבי אלעזר ברבי שמעון סבר: בהמה [והוא הדין עוף] בחייה —

חייב בפחות מכזית, אבל משום עוף טמא היה לו להתחייב בכל שהוא. דאמר רב: **טמאה** — בין בחייה בין במיתתה חיובה הוא כמשהו, משום שהיא בריה!?

ומתריצין: **אלא**, לאו בקלניתא ממש מיירי, אלא בעוף טהור שהוא כחוש כעין קלניתא.

אמר רבא: אם תמצא לומר דסבר רבי מחשבת אוכלין שמה מחשבה, שדבר שאין הדרך לאוכלו כך, בכל זאת אם חישב אדם לאוכלו הוי מחשבה, וחל עליו שם "אכל" — **חישב על צפור לאוכלה אבר אבר** בחייה **ואכלה כולה** בלא לנתחה לאברים, חייב עליו משום אבר מן החי. שהרי גילה בדעתו שעומדת לאברים, וחל על אברי הצפור שם "אבר".

אמר ליה אביי: ומי איכא מידי דאילו אכיל ליה אדם אחר שלא חשב על הצפור לאוכלה אבר אבר **לא מיחייב, ואילו אכיל ליה האי גברא מיחייב!?**

אמר ליה רבא: אכן! טעם יש בדבר שזה לפי מחשבתו! וזה לפי מחשבתו!

ואמר רב: אם תמצא לומר דסבר רבי אלעזר בר"ש: מחשבת אוכלין שמה מחשבה, חישב על הצפור לאכלה רק כשהיא מתה, ואכלה חיה — **פטור!** דגילה בדעתו שאינה עומדת בחייה לאברים.

אמר ליה אביי ומי איכא מידי דאילו אכיל ליה אחר מיחייב, שהרי סתמא עומדת לאברים, ואכיל ליה האי גברא פטור!?

אמר ליה רבא: זה לפי מחשבתו וזה לפי

לנתחה **לאברים** היא **עומדת!** כלומר, שגם בעודה חיה ושלמה יש על כל אבר שבה שם "אבר", הלכך חייב עליה משום אבר מן החי. [ואף שיש בעוף הרבה אברים, מכל מקום אינו חייב עליו אלא מלקות אחת שהרי חדא התראה היא]. **ומר רבי סבר: בהמה בחייה לאו לאברים עומדת** ואין על אבריה שם "אבר" עד שיפריש ממנה את האבר, הלכך אינו חייב על עוף שלם משום אבר מן החי. אבל אם אכל אבר מהעוף — **דכולי עלמא מודו דמיהא לא בעינן כזית!** וקשיא לרב יהודה אמר רב!?

ומתריצין: **אמר רב נחמן:** הא דקתני "צפור שאין בו כזית", היינו שאין בו כזית בשר לבד, אלא יש בו רק **משהו בשר, וגידין ועצמות** משלימין לכזית. שלענין אבר מן החי חשיב כיש בו כזית.

ומקשינן: **ומי איכא מידי, וכי יש עוף כזה דבכוליה לית ביה כזית בשר, כדאוקימנא להא ד"צפור שאין בו כזית", ובהד אבר ממנו אית ביה כזית שמורכב ממהו בשר וגידין ועצמות!?** שהרי קתני בדברי רבי אלעזר ברבי שמעון "אם על אבר ממנה חייב" ועל כרחק שיש באותו אבר כזית במשהו בשר וגידין ועצמות, ואם הוא כל כך קטן שבכולו אין בו כזית בשר לא יתכן שאבר אחד ממנו יהא בו כזית?

ומתריצין: **אמר רב שרביא: אין! בקלניתא!** עוף כחוש מאד יתכן שיהיה כן.

ומקשינן: **אימא סיפא דברייתא "חנקה ואכלה** — **דברי הכל חיובו בכזית!** ואי מיירי בקלניתא, תיקשי, **והא קלניתא עוף טמא הוא, ואם כן אף דמשום נבלה אינו**

מחשבתו!

הוא.

אמר רבי יוחנן: הא דכתיב "לא תאכל הנפש עם הבשר" מקרא זה מדבר באבר מן החי! שהאבר נקרא נפש לפי שהוא דומה לנפש, שאינה חוזרת לאחר נטילתה, כך האבר אם יחתכו אותו לא ישוב עוד. וכך ביאור הכתוב: לא תאכל האבר בעוד הנפש עם הבשר שיש חיות באבר.

אכל אבר מן החי ובשר מן הטרפה לדברי הכל חייב שתיים, שמשני מקראות הם למדים.

והא דכתיב "ובשר בשדה טרפה לא תאכלו" מקרא זה מדבר בבשר מן החי! שב"שדה" משמע שהבשר פירש ממקומו, ובבשר מן הטרפה, כפשוטו של מקרא.

ורמינהו: דאתמר: אכל אבר מן החי מן קג-א בהמה הטרפה — רבי יוחנן אמר: חייב שתיים, ורבי שמעון בן לקיש אמר: אינו חייב אלא אחת.

ורבי שמעון בן לקיש אמר: "לא תאכל הנפש עם הבשר" — זה אבר מן החי ובשר מן החי! שכך הוא הביאור: לא תאכל הנפש, שהוא האבר, ולא תאכל הבשר כל זמן שהנפש היא עם הבשר.

בשלמא לרבי יוחנן, ניהא דחייב שתיים, דעבר אשני לאוין, של אבר מן החי ושל טרפה. אלא לרבי שמעון בן לקיש, קשיא למה אינו חייב אלא אחת, שהרי אמרנו דדברי הכל חייב שתיים על אבר מן החי וטרפה?

"ובשר בשדה טרפה לא תאכלו" — זה בשר מן הטרפה!

ומתריצין: אמר רב יוסף: לא קשיא! כאן, בבחמה אחת, שהיא טרפה, ואכל ממנה אבר בעודה חיה. כאן, בשתי בחמות, שאכל אבר מן החי מזו, ומהשניה, שהיא טרפה, אכל בשר.

אכל אבר מן החי ובשר מן החי באכילה אחת —

בשתי בחמות — מחייב שתיים לכולי עלמא, כדאמרן לעיל.

לרבי יוחנן חייב שתיים שעבר על שני לאווין שהרי משני מקראות הם למדים.

בבחמה אחת — פליגי רבי יוחנן ור"ש בן לקיש וכדמפרש ואזיל.

לר"ש בן לקיש אינו חייב אלא אחת שלא עבר אלא על לאו אחד שממקרא אחד הם למדים.

ומבארין: בבחמה אחת במאי פליגי? למה לא מחייב ר"ש בן לקיש אלא אחת והלא שני לאווין הן?

אכל בשר מן החי ובשר מן הטרפה —

אמר אביי: כגון שנטרפה עם יציאת רובה. שבאותו רגע שנולדה ויצא רובה ממעי אמה, נעשתה טרפה.

לר"ש בן לקיש חייב שתיים, ששני לאווין הם.

ובהא פליגי: מר, רבי יוחנן סבר: בחמה בחייה לאברים עומדת, ואיסור אבר מן החי

לרבי יוחנן אינו חייב אלא אחת, שלאו אחד